

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Δείχνω , άρα υπάρχω

Να μπορείς να βλέπεις προσωπικές στιγμές φίλων, γνωστών ή αγνώστων; Οι άλλοι να βλέπουν τη δική σου ζωή; Να διαφημίζεσαι με το πάτημα ενός κουμπιού; Να μπορείς να σχολιάσεις ή να αντιπαρατεθείς με τόση ευκολία; Να έχεις βήμα το κάθε δευτερόλεπτο; Κάποτε φαινόταν απίστευτο , αλλά σήμερα τα πάντα έχουν αλλάξει ! Ναι, χωρίς καμιά αμφιβολία, παλιότερα τα πράγματα ήταν αλλιώς.... Όμως οι εποχές προχωρούν και το διαδίκτυο έχει πια καθοριστικό ρόλο στη ζωή μας . Και δεν έχει βέβαια κανένα νόημα να αναπολούμε το παρελθόν, ούτε να καταδικάζουμε με απόλυτο τρόπο τις νέες πραγματικότητες.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να στεκόμαστε απέναντι σε κάποια θέματα με επιφύλαξη, ωριμότητα και κριτική σκέψη. Η κοινωνική δικτύωση, όπως καθετί έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Σίγουρα, δίνει τη δυνατότητα επικοινωνίας, που παλιότερα δεν ήταν δυνατή. Μπορούμε πια να έχουμε επαφή με ανθρώπους, με τους οποίους είχαμε χαθεί ή να αποκτάμε επαφή με ανθρώπους, που υπό άλλες συνθήκες θα χανόμασταν. Αυτό είναι κάτι σίγουρα πολύτιμο! Είναι μια ανάσα μέσα στις αγχωτικές ζωές μας, στις οποίες συχνά δεν υπάρχει ο χρόνος για κοινωνικότητα, που θα θέλαμε. Η δυνατότητα έκφρασης είναι κάτι εξαιρετικά θετικό, επίσης . Ο άνθρωπος , που εκφράζεται ελεύθερα, έρχεται σε επαφή με τον εαυτό του αλλά και με άλλους ανθρώπους, στους οποίους έχει κάτι να πει ή από τους οποίους μπορεί κάτι να μάθει.

Ποιοι είναι οι κίνδυνοι, όμως ; Δύο ίσως είναι οι σημαντικότεροι. Ο πρώτος είναι ότι , παρότι η κοινωνική δικτύωση μας δίνει θεωρητικά τη δυνατότητα διαλόγου, ο τρόπος που χρησιμοποιείται τελικά τον καταργεί. Μας είναι πια πολύ εύκολο να έχουμε άποψη για όλα, να κρίνουμε, να θυμώνουμε, να αναπαράγουμε το αρνητικό, ακόμη και να μισούμε. Είναι σημαντικό πιστεύω , κάθε τι που βλέπουμε, καθετί που διαβάζουμε, να το επεξεργαζόμαστε. Να αναλογιζόμαστε αν μπορούμε να έχουμε άποψη για αυτό. Αν θα έχει νόημα, ενδεχομένως, να το σχολιάσουμε. Είναι προς τιμήν μας να πούμε μερικές φορές «δεν ξέρω». Είναι σημαντικό να μιλάμε, όταν έχουμε όντως κάτι να πούμε και όχι όταν απλώς θέλουμε να δείξουμε ότι είμαστε ευαίσθητοι, ειδήμονες, έξυπνοι ή στιδήποτε άλλο. Κι εδώ έρχεται ο δεύτερος κίνδυνος. Δείχνω, άρα υπάρχω. Αυτό είναι ο σημερινός άνθρωπος; Πρέπει συνεχώς να δείχνει την ευτυχία του, την επιτυχία του, τη διασκέδασή του, την οικογένειά του, το καθετί, που τρώει ή πίνει. Μερικές φορές τη λύπη του ή την ατυχία του ή το κάθε του συναίσθημα.

Γιατί δημιουργήθηκε αυτή η τόσο καινούρια ανάγκη; Φυσικά, δεν είναι κατακριτέο να θέλουμε να μοιραστούμε μια στιγμή, ένα τραγούδι, μια φωτογραφία, ένα ποίημα ή κάτι από εμάς. Είναι όμορφο να μοιραζόμαστε και να νιώθουμε που ενδιαφέρονται για εμάς και μας αγαπούν. Όμως, πότε αυτό γίνεται εθισμός; Όταν νιώθουμε πως πρέπει να μοιραστούμε τα πάντα; Όταν χαιρόμαστε περισσότερο, επειδή θα δείξουμε κάτι, παρά από αυτό το ίδιο; Όταν η διάθεσή μας αλλάζει ανάλογα με το πόσο δημοφιλής είναι μια ανάρτησή μας; Μήπως τότε τελικά το μέσο μας εξουσιάζει; Μήπως κυριαρχεί στη ζωή μας κι εμείς ξεχνάμε πώς να ζούμε, πώς να απολαμβάνουμε, πώς να είμαστε τελικά ο εαυτός μας ;

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο πώς τα παιδιά και οι έφηβοι χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Είναι σημαντικό να μην τα περιορίσουμε, να μην τα φοβίσουμε, να μην πάμε να τα βγάλουμε από την εποχή τους. Ωστόσο, πρέπει να τα ενημερώσουμε για τους κινδύνους, που είναι πολύ σοβαροί. Πρέπει να τα βοηθήσουμε να μάθουν να χαίρονται τη ζωή για την ίδια τη ζωή και όχι για την εικόνα της. Να μην συγκρίνονται με τους χιλιάδες άλλους, που περνούν από μπροστά τους σε μια μικρή οθόνη κινητού. Να μάθουν να αγαπούν τον εαυτό τους, να αντέχουν να μην είναι δημοφιλής, να αντέχουν τη μοναξιά, που όλοι μας κάποιες φορές αντιμετωπίζουμε. Να μπορούν να εκφράζονται και να επικοινωνούν ουσιαστικά. Να μην κρίνεται η αίσθηση της ταυτότητάς τους από την επιβεβαίωση των άλλων. Φυσικά, δεν αρκεί να τους τα πούμε όλα αυτά. Πρέπει εμείς οι ίδιοι με το παράδειγμά μας να παλεύουμε να είμαστε ψύχραμοι, αυθεντικοί. Να πολεμάμε τους εθισμούς μας. Να βρίσκουμε τον εαυτό μας, τη χαρά μας, την ικανοποίησή μας και εκτός οθονών. Κι έτσι η κοινωνική δικτύωση δεν θα είναι απειλητική. Δεν θα μας στερεί τη ζωή, δεν θα μας βαραίνει, ούτε θα γίνεται μια συνεχής επιθυμία, που δεν ικανοποιείται. Θα είναι ενημέρωση, έκφραση, επικοινωνία, διάλογος, ευκαιρία για ομαδική προσπάθεια και αλληλεγγύη. Έτσι θα είμαστε εμείς οι κύριοι του εαυτού μας και όχι χαμένοι, ανικανοποίητοι ναυαγοί σε μια θάλασσα, που μας πνίγει...

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

ΘΕΜΑΤΑ

1. Υποθέστε ότι στην τάξη σας φοιτά κι ένας μαθητής που είναι τυφλός. Σας ζητά να περιγράψετε σε μια κατατοπιστική παράγραφο την εικόνα (κείμενο Β) με τρόπο που να την αποκαλύπτει, ώστε να μπορέσει αργότερα να την μεταγράψει σε σύστημα Μπράιγ (γραπτός κώδικας για τυφλούς) και να την έχει στο αρχείο του. (10μ)

2. Ποια σημεία του κειμένου Α πιστεύετε πως αποδίδουν το μήνυμα της εικόνας- κειμένου Β ; (10μ.)

3. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, με βάση το κείμενο Α τις παρακάτω προτάσεις (Σωστό ή Λάθος) , αιτιολογώντας την επιλογή σας με αναφορές σε συγκεκριμένα χωρία του κειμένου (10μ.)

- I. Η κοινωνική δικτύωση υπονομεύει κατάφωρα την κοινωνικότητα των ανθρώπων
- II. Η έλλειψη ελεύθερου χρόνου εμποδίζει την επικοινωνία του σύγχρονου ανθρώπου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- III. Ο διάλογος που αναπτύσσεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προάγει την κριτική σκέψη του ανθρώπου
- IV. Η αρθρογράφος θεωρεί αξιόμηπτη την επιθυμία του ανθρώπου να μοιράζεται στιγμές , εμπειρίες και συναισθήματα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- V. Η αρθρογράφος υποστηρίζει πως η κοινωνική δικτύωση δεν θα πρέπει να λειτουργεί επιδραστικά στη διαμόρφωση της προσωπικότητας των εφήβων

4. Αφού μελετήσετε τα ερωτήματα της 1^{ης} παραγράφου (« Να μπορείς να βλέπεις προσωπικές στιγμές φίλων, γνωστών ή αγνώστων ;Να έχεις βήμα το κάθε δευτερόλεπτο; ») και το αρχικό ερώτημα της 3^{ης} παραγράφου (« Ποιοι είναι οι κίνδυνοι, όμως ; ») να απαντήσετε :Τι πετυχαίνει η αρθρογράφος με τη χρήση των ερωτημάτων αυτών, ως προς την οργάνωση του κειμένου και ως προς την αντίδραση του αναγνώστη ; (10μ.)

5. Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου Α η αρθρογράφος εμφανίζεται πολύ βέβαιη για τις απόψεις της. Με ποιες γλωσσικές επιλογές, λέξεις ή φράσεις δείχνει τη βεβαιότητά της ; Συμμερίζεστε τη βεβαιότητά της ; Δικαιολογήστε την απάντησή σας. (10μ.)

6. Να δείξετε τη νοηματική σχέση που έχει ο τίτλος με το υπόλοιπο κείμενο (κείμενο Α) (10μ)

7. Παραγωγή λόγου : Στο κείμενο Α παρουσιάζονται κάποιοι κίνδυνοι που σχετίζονται με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης . Ποιο από τα προβλήματα αυτά θεωρείτε ως το πιο σημαντικό; Να εξηγήσετε την άποψή σας και να προτείνετε τεκμηριωμένα κάποιους ενδεικτικούς τρόπους αντιμετώπισής του , αξιοποιώντας τη δική σας εμπειρία. Το κείμενό σας να έχει τη μορφή και το ύφος της ομιλίας σε μια εκδήλωση που γίνεται στο σχολείο σας , με θέμα τη σχέση της νέας γενιάς με το διαδίκτυο (250 περίπου λέξεις). (40 μ.)

Καλή επιτυχία !